

*delo
življenje*

3

1910
1911

1912

1913

NOVA IZDAJA GLASILA

Glasilo našega podjetja "Delo, življenje" z današnjo številko dobiva sodobno in, upamo, prijetno obliko. Zadnji čas je glasilo spričo objektivnih težav neredno izhajalo, poleg tega je bil časovni razmak dveh mesecev prevelik. Objavljali smo nemalokdaj snov, ki je bila zastarela in je bila zato kvaliteta še slabša.

Statut podjetja je prinesel tudi na področje obveščanja članov kolektiva nove določbe, predvsem pa to, da glasilo odslej izhaja mesečno.

"Delo, življenje" je doslej izdajal komite ZMS "Alpina" Žiri, sedaj ga ureja in izdaja uredniški odbor, ki ga je imenoval upravni odbor podjetja. Izhajal bo 15. v mesecu. V prvi novo oblikovani številki boste opazili precejšnjo spremembo v sestavi rubrik in upamo, da bo zato glasilo tudi vsebinsko bogatejše.

Z novim glasilom želimo kolektiv seznanjati s tekočimi zanimivostmi, težavami in uspehi. Potrebno bo, da sodeluje čimveč članov kolektiva s svojimi prispevki, ker edino tako lahko pričakujemo prijetno in koristno branje.

Novemu uredniškemu odboru želimo mnogo uspeha.

Izidor Rejc

ORGANIZACIJSKE SPREMEMBE

Cilj organizacije podjetja je izvrševanje ekonomskih, tehničnih in družbenih nalog. Uspešno delovanje vsake organizacije pa zavisi od razdelitve funkcij na posamezne organe in od njihovega medsebojnega odnosa,

Zaradi sprememb v gospodarstvu in pogojih gospodarjenja, mora vsaka delovna organizacija razvijati in izpolnjevati svojo organizacijsko strukturo, da lahko dosega čim boljše delovne uspehe. Velikokrat smo ugotavljali pomankljivosti posameznih služb in spoznali, da organizacijska razdelitev dela ni pravilna. Uspešno delo posameznika je namreč odvisno od uveljavitve lastne sposobnosti in prav te možnosti ni bilo v prejšnji organizaciji.

Pogoji poslovanja so se z reformo poostriili in smo se tega dobro zavedali. Napravljena je organizacija, za katero upamo, da bo omogočila razvoj podjetja. Ker ima vsako podjetje sprecifične lastnosti in pogoje, je bilo treba to upoštevati in smo zato organizacijo prilagodili našim pogojem. Organizacija je v praksi. Trenutno povzroča največje težave prostorna razdelitev posameznih služb, kar bomo poskušali zadovoljivo rešiti med kolektivnim dopustom.

Razpisi in imenovanja so v glavnem izvršena. Delo komisij in samoupravnih organov v takih slučajih ni enostavno in hvaležno. Prav tega bi se morali posamezni člani kolekti-

va, ki zelo pristransko ocenjujejo njihovo delo, zavedati in imeti vanje več zaupanja.

Mislím, da nimamo toliko časa, da bi lahko delali poskuse. Delo mora teči dalje in zahteva so iz dneva v dan večje. Rezultati nove organizacije se ne morejo pokazati takoj. Službam podjetja moramo dati, prav sedaj vso moralno podporo.

Ustanovljeno je bilo nekaj novih delovnih mest. Ko smo organizacijo sprejeli, je bilo vse dobro in prav. Ko pa so posamezne osebe zasedle določena delovna mesta, je bilo dosti kritike. V takem primeru popušča naš značaj.

Ponavljali smo o pravicah in dolžnostih, ki jih bomo vsakemu določili. To ne bo samo prazna beseda. Pravilnik o organizaciji bo v kratkem izdelan in ni nam treba pomislekov. Samoupravni organi so dolžni, da kontrolirajo delo posameznih odgovornih oseb in takoj ukrepajo. Samoupravnost naj se izrazi tudi v tej smeri in bomo prepričani, da bo vsak izmed nas razumel resnost svojega dela.

Spričo gospodarskih dogajanj, ki so nam znane, nam ne preostane drugo kot vestno in pridno delo po zastavljeni poti.

Izidor Rejc

VSEM ČLANOM KOLEKTIVA ŽELIMO,
DA BI PRIJETNO PREŽIVELI DOPUST
TER SE ZDRAVI IN ČILI
VRNILI NA DELO

ORGANIZACIJA ODDELKOV

Po več mesečni razpravi je končno sprejel delavski svet podjetja "Alpina" na 3. rednem zasedanju, dne 13/5 1966, statut podjetja. Z novim statutom je bila sprejeta tudi nova organizacija, oz. reorganizacija celotnega podjetja.

Tako se je tehnični sektor razdelil na razvojni sektor, proizvodni sektor in proizvodno kontrolo. Abavni in prodajni sektor sta se združila v komercialni sektor, v finančni sektor pa sta se združila računovodstvo industrijske prodajne mreže in računovodstvo podjetja. Na tej osnovi je bila izdelana shema podjetja, ki je bila v celoti sprejeta. Sedaj so se že izvršile kadrovske spremembe - zasedbe delovnih mest. Med kolektivnim dopustom pa je predvidena še razmestitev po prostorih.

Naloge sektorjev v okviru podjetja:

Zaradi boljšega poslovanja je podjetje razdeljeno na posamezne sektorje. Vsak sektor ima svoje pravice in dolžnosti; v sektorju pa so pravice in dolžnosti razdeljene na posameznike.

Razvojni sektor ima nalogo, da zasleduje modo doma in v svetu. Na tej podlagi izdelava vzorce, katere da na odbiro trgovcem. Ko so vzorci odbrani, morajo potom preizkusne proizvodnje vse dobro preizkusiti in jih popolnoma pripraviti za proizvodnjo. Poleg tega pripravijo tudi vso potrebno dokumentacijo, katera je potrebna za pravilno izdelavo posameznega artikla. Ta sektor skrbi tudi za modernizacijo, študij in uvajanje novih

tehnoloških postopkov proizvodnje. Proizvodni sektor planira material, delovno silo in proizvodnjo; skrbi za kvalitetno in pravočasno izdelavo naročenih artiklov, zato mora sodelovati s komercialno, razvojem in proizvodno kontrolo. Komercialni sektor skrbi za nabavo dobrih materialov in prodajo izdelkov (tudi uvoz in izvoz). Zaradi tega mora največ sodelovati z razvojnimi in proizvodnimi sektorjem in ostalimi enotami.

Proizvodna kontrola mora kontrolirati nabavo materiala, ga namensko sortirati in zasledovati med proizvodnjo. Kontrolirati mora proizvodnjo od začrtka do končnega izdelka in pri tem sodelovati z razvojem, proizvodnjo in komercialno.

Kadrovske socialni sektor mora skrbeti za dobre kadre v celotnem podjetju in reševati probleme posameznih delavcev v podjetju. Zaradi tega sodeluje z ostalimi sektorji podjetja.

Naloga finančnega sektorja je ažurno spremljati vse stroške, ki nastopajo v podjetju, jih beležiti in ugotavljati finančno stanje in uspešnost podjetja. Zaradi tega mora pravočasno obveščati ostale sektorje o doseženih uspehih ali neuspehih. Poleg tega mora dajati periodična poročila finančnega stanja centralnemu delavskemu svetu podjetja.

S temi nalogami posameznih sektorjev, ki jih koordinira direktor, je delo celotnega podjetja sinhronizirano, za kar odgovarjajo (po statutu) šefi sektorjev.

Prostoska razdelitev sektorjev in proizvodnje:

Po zahtevah nove organizacije je nujna nova prostorska razdelitev. Izdelani so načrti za preureditev nekaterih prostorov za posamezne sektorje, ki jih je delavski svet že sprejel. V izdelavi pa so še načrti za razdelitev proizvodnje na težko in lahko izdelavo, v katerih bodo predvidene vse realne možnosti za preselitev. Povem naj kako bo to urejeno: V četrtem nadstropju bo razvojni sektor z vsemi službami. Zaradi tega je potrebno preurediti nekatere prostore in to: Na podstrešju, kjer je sedaj garderoba prikrojevalnice, bodo vzdana okna. Ta prostor bo zavela modelirnica, sobo obratovnega knjigovodstva dobi grafična. V ostalih treh pisarnah pa bodo imeli delovne prostore, tehnologi, študij dela in časov, kalkulant in šef razvojnega sektorja. Proizvodni sektor bo delal v sedanji sejni sobi podjetja in v ekonomatu. Komercialni sektor zasede prostore prodaje in del prostorov nabave. Ostali sektorji pa ostanejo več ali manj nespremenjeni. Izven proizvodnje so samo še tele spremembe: V tretjem nadstropju bo v sedanji vzorčni sobi sedaj sejna soba. V sedanji modelirnici pa bodo vzorci. Garderobe za delavce iz tretjega in drugega nadstropja bodo v drugem nadstropju; v mali sobi za moške, a v večji za ženske. Skladišče gornjega usnja je predvideno v kletnih prostorih nove skladiščne stavbe. Izdelovalnici gornjih delov za težko in lahko obutev pa dobita tretje in drugo nadstropje. Kje naj bi bila izdelava lahke in kje težke, je še odvisno od objektivnih možnosti, katere bodo obravnavali načrti, ki predvidevajo več variant. Montažni oddel-

ki in sekalnica bodo ostali v istih prostorih. Predvideno je, da se vse to čim prej napravi. Kar bo le mogoče, bo realizirano že med kolektivnim dopustom.

S temi spremembami bo kolektiv kot celota lahko deloval bolj enotno in bo dosegal še večje uspehe kot doslej.

Vsi pa se bomo morali potruditi, da bomo spoštovali vse tisto, kar smo zapisali v statut podjetja.

Capuder Ivan

NOVO SKLADIŠČE

Pred kratkim je bil izvršen komisijski prevzem skladišča gotovih izdelkov. Gradnjo smo lahko sami opazovali. Novo skladišče gotovih izdelkov je bilo sorazmeroma hitro dograjeno in ima prav lep izgled. Slišali smo precej opazk glede uporabnosti in upravičenosti take investicije. Spomnimo se, da smo prvotno nameravali zgraditi pritlično stavbo zaradi finančnih sredstev, ki so bila skopo odmerjena. Zaradi močnih temeljev je DS potrdil predlog, da se izvrši še nadzidava. Npravili smo še povezavni most in prvotno namenjena investicija je dobila drugačno podobo.

Stavbo uporabljamo. Celo prekmalu ugotavljamo, da pridobljeni prostor ni to, kar smo pričakovali.

Stroški gradnje in opreme so visoki, delno tudi zaradi reforme. Predračunski znesek smo nujno preseгли vsled nadzidave.

Pregled stroškov je sledeč:

Zidarska in tesarska dela	SD	61,702.112
Centralna kurja- va	SD	11,195.986
Vodovod	SD	1,122.161
Elektroinsta- lacije	SD	2,013.227
Strelovod	SD	1,290.869
Dvigalna nap- rava	SD	4,075.000
Etažni most-že- lezne konstruk.	SD	1,568.250
Pleskarska dela + rojekti in dovoljenja	SD	610.483
	SD	2,649.994
Skupaj	SD	86,228.082

Znesek 86,228.082 S din je do-
volj visok. Nujno je, da razpo-
ložljivi prostor najbolje izko-
ristimo, da investicijo kar
najbolj opravičimo.

Izidor Rejc

PROBLEMI PROIZVODNJE V GORENJI VASI

Obrat Alpina Gorenja vas je od-
daljen od matičnega podjetja
12 km. Kljub temu, da obrat ni
tako oddaljen, je potrebno, da
nam razvojni sektor do časa
pripravi vso potrebno dokumen-
tациjo za izdelavo gornjih de-
lov čevljev (n.pr. šablone in
ostale dokumente). Zdi se mi,
da ni potrebno posebej poudar-
jati, da je za oddelke v tovar-
ni položaj mnogo bolj ugoden,
kot pa za naš obrat, ki je ta-
ko oddaljen.

Trenutno sedaj pri nas izdelu-
jemo gornje dele za izvozni
škorenj v Nemčijo, katerega
smo začeli izdelovati že v me-

secu marcu. Delo pa še sedaj
ne poteka tako kot bi moralo.
Prvih 900 parov je odsekala se-
kalnica v Žireh, pa tudi ni bi-
la dovolj pozorna na kvaliteto
materiala. Pri nas smo začeli
sekati škornje po 56. planu in
dalje. Naši sekalci so se rav-
nali po prvih modelih, ki so
bili odsekani v matičnem pod-
jetju (po kvaliteti materiala).

Težave niso samo pri izvoznem
škornju, ampak pri vsakem artik-
lu.

Martin Klemenčič

KVALITETA - REKLAMACIJE

Pojem kvaliteta predstavlja, da
bodo potrošniki kupovali naše
izdelke z zaupanjem in gotovo-
stjo o kvalitetni izdelavi čev-
lja. Če hočemo to doseči, mora-
mo kvaliteti že v začetni fazi
posvečati vso pozornost.

Začnimo kar pri modelu in naba-
vi materiala. Če se model lepo
prilega kopitu oz. nogi, smo za-
gotovili potrošniku udobno noš-
njo. Seveda k temu pa mora bi-
ti tudi, primerno odgovarjajoč
material. Žal pa se z zgornjim
in spodnjim usnjem ne moremo
najbolje pohvaliti. Zaradi tega
imamo težave z usnjarskimi
podjetji. Slabo usnje zahteva
od pri krojevalcev in ostalih
obdelovalcev več truda kot v
slučaju, da je usnje kvalitet-
nejše. S pozornostjo vsekega
posameznika bomo omilili tudi
te težave. S pravilno obdelani-
mi in narezanimi gornjimi deli
omogočimo šivalnici pravilen
potek dela. S točno signirani-
mi in speranimi narezanimi gor-
njimi deli omogočimo hitrej-

šo sestavo in šivanje gornjih delov.

S pravilno sestavo, šivanjem in okrasnim šivenjem poudarimo lep izgled čevlja. S tako pripravljenimi gornjimi deli damo možnost za pravilno cvikanje in končno obdelavo čevlja. V montaži pa mora biti pravilno sekano in obdelano spodnje usnje, pete in vsi ostali deli iz sekalnice. S pravilno izdelanimi gornjimi in spodnjimi deli se omogoči montaži normalen potek dela. Če pazimo pri šivanju in ostali izdelavi oz. obdelavi, dobimo v finiшу fineso končno izdelanega čevlja. Kot vidimo, moramo od začetka do končne izdelave čevlja delati vestni in natančno. Že majhna napaka lahko pokvari dobro kvaliteto izdelka. Potrošnik je nezadovoljen, ali pa dobimo izdelek v reklamacijo. To pa je za podjetje neprijetno. Večajo se stroški in izgubljamogled pri potrošnikih. Najpogostejši vzroki za reklamacije so: Slab material, pokanje in luščenje laka, kosmatenje gornjega usnja, odlepljenje podplatov, razne gube, neparni deli po barvah gornjega usnja, zasekane mreže pri rezkanju in nepravilna vstava, ki povzročatrganje pri nošnji. Tu so omenjene le grobejšee napake, ki se deajo odpraviti z vestnim delom. Ker želimo, da naše podjetje uspeva in napreduje, se bo vsaktrudil, da po možnosti odpravi mo napake, ki kvarijo naš izdelek in dvigajo stroške proizvodnje.

Heron Šubic

NAKUP STANOVANJ

Delavski svet podjetja je 29/3 1966 razpisal natečaj za oddajo posojila v skupni vrednosti cca 14 milijonov S din za nakup stanovanj v bloku. Gradbeno podjetje Remont-gradnje Žiri je namreč dalo ponudbo za 3 prosta stanovanja v še nedograjenem bloku v Stari vasi za ceno 6 milijonov S din.

Za kredit, s katerim je bil omogočen nakup stanovanja v bloku, so zaprosili 4 člani kolektiva. Komisija je odobrila 2 delavcema kredit v višini 75% cene stanovanja, enemu delavcu pa v višini 60% od kupne cene, ker je ponudil 40% lastno udeležbo. Ko je stanovanjska komisija odobrila kredite in bi morali delavci skleniti kupne pogodbe, pa so se pričele prve težave.

Kupna cena je bila ugodna. Do prvih pomislekov glede nakupa pa je prišlo, ko so bili kupci seznanjeni s tem, da bodo v stanovanjskem bloku prispevali vsak mesec določen znesek za tekoče vzdrževanje. V zvezi z določili Zakona o lastnini na delih stavb (Ur. list SFRJ št. 43. in 57/65) morajo lastniki dela stavbe, ki jo upravlja stanovanjsko podjetje, plačevati temu podjetju stroške za investicijsko in tekoče vzdrževanje stavbe. O višini zneska, ki ga mora plačevati lastnik stanovanja stanovanjskemu podjetju, se morata obe stranki pogodbeno dogovoriti.

Prizadeti delavci so se dogovarjali s predstavnikom Stanovanjskega podjetja Logatec glede višine tega prispevka. Prispevek za tekoče vzdrževanje stavbe (razsvetljava skupnih prostorov, čiščenje skupnih prostorov) bi znašal cca 2.500 SD, investicijske stroške pa bi kril vsak lastnik stanovanja v višini, kibi odpadla na ceno stanovanja. Za kupce je bila taka oblika sodelovanja in kritja stroškov sprejemljiva. Stanovanjsko podjetje naj bi pripravilo samo še ustrezne pogodbe. "ekaj dni po tem so bile končane tudi notranje prezidave v stanovanjih, katere so želeli delavci podjetja kupiti. Predstavnik Remonta je povabil delavce podjetja - kupce stanovanj na ogled prostorov. Ob tem ogledu pa so se kupci dokončno odločili, da stanovanja ne bodo kupili. Ob ogledu stanovanj so namreč ugotovili, da stanovanjski prostori še kar ustrežajo. Kletni prostori pa so tako majhni (cca 10 m²), da bo mogoče na ta prostor shraniti le kurjavo in ozirnico. Delavci so odpovedali še isti dan odobrene stanovanjske kredite z temeljitvijo, da kljub ugodni ceni odstopajo od nakupa stanovanj, zlasti zaradi premajhnih kletnih prostorov.

Kletni prostori res ne odgovarjajo povsem, ker je bilo po načrtu predvideno, da bo kletne prostore z garažami koristilo 6 strank. zaradi nadzidave bloka, je moral investitor razdeliti razpoložljivi prostor na devet strank.

Z odpovedjo stanovanjskih kreditov so ostala sredstva v višini 14 milijonov neizkoriščena.

Albinca Možina

UVELJAVLJANJE PRAVIC PO TEMELJNEM ZAKONU O SOCIALNEM ZAVAROVANJU /TZZZ/

"enim, da ne bo odveč, če se bomo v našem glasilu pogovorili tudi o tem. Ker je ta snov dokaj obširna, bo objavljena v našem glasilu v obliki kratkih člankov. Članek kolektiva prosim, da za morebitne nejasnosti in dodatna pojasnila postavlja vprašanja v našem glasilu, ali pa pri službi socialnega zavarovanja v podjetju.

Kdo lahko uveljavlja pravice po TZZZ?

Zavarovanci in njihovi družinski člani.

Zavarovanec je vsaka oseba v delovnem razmerju.

Družinski člani, ki so zavarovani po tem zakonu, so:

- a/ ožji: zakonec in otroci - zakonski, nezakonski, posvojeni in pastorki;
- b/ širši: otroci, ki jih je zavarovanec vzel k sebi - vnuki, bratje, sestre in drugi k sebi vzeti otroci; zavarovančevi starši, očim in mačeha, posvojitelj, stari oče in staramati.

Pogoj, da morejo vsi navedeni družinski člani uveljavljati pravice po TZZZ je, da jih zavarovanec preživlja.

Osnovni dokument, s katerim se uveljavljajo pravice po TZZZ, je zdravstvena izkaznica. Le-to prejme zavarovanec zase in za svoje družinske člane ob sklenitvi delovnega razmerja (prvega). Za vsak pregled pri zdravniku splošne prakse ali zdravniku specialistu je treba dati zdravstveno izkaznico potrditi v kadrovs-

kem odelku podjetja, če je od zadnje potrditve preteklo več kot 30 dni. Če zdravstveno oseba je zahteva, je treba dati na vpogled z zdravstveno izkaznico tudi svojo osebno izkaznico.

Za izgubljen delovni čas zaradi zdravniških pregledov, bolovanja, nege ali spremstva družinskega člana, ima zavarovanec pravico do nadomestila osebnega dohodka. Pri tem opozarjam na 2. točko 51. člena TZZZ, ki pravi:

"Če zavarovanec išče v delovnem času zdravniško pomoč, ki bi jo lahko dobil tudi izven delovnega časa, nima pravice do nadomestila osebnega dohodka za izgubljen delovni čas, razen, če zdravnik potrdi, da je opravičeno iskal zdravniško pomoč v delovnem času.

Na koncu naj še omenim, da je letos zdravniška komisija /ZK/ Komunalnega zavoda za socialno zavarovanje /KZSZ/ v Ljubljani, poslala na predlog naše sindikalne podružnice in pristojnega zdravnika dr. Karla Bernika 12 članov kolektiva na 15-dnevno okrevanje v razne obmorske in višinske kraje Slovenije.

V prihodnji številki našega glasila se bomo pogovorili o javljanju sprememb in dostavljanju dokumentacije za uveljavljanje pravic po TZZZ.

Jelica Diklič

ČEVLJARSKI POKLICI

Hiter razvoj čevljarke industrije je naletel na vedno večje pomanjkanje specializiranih delavcev, kateri bi bili res pravi mojstri svojega poklica.

Poklic čevljar je tako širok, da takega čevljarja skoraj nimamo več. Pravi čevljar bi moral poznati vse materiale in narediti čevlje od kreiranja, modeliranja, krojenja, sešivanja, priprava spodnjih delov in sestava gornjih in spodnjih delov. Ker je takih čevljarjev vedno manj, razen nekaj obrtnikov in ker taki čevljarji za industrijo skoraj niso potrebni, se je Zavod SRS za strokovno izobraževanje odločil, da poklic čevljar razbije na pet poklicev in to:

1. Trikrojevalec zgornjih delov obutve
2. Šivalec zgornjih delov obuvene
3. Izdelava spodnjih delov obutve
4. Navlačevalec zgornjih delov obutve (cviker)
5. Dodelovalec obutve.

Poleg teh pa so še trije poklici, kateri zahtevajo višjo ali srednjo strokovno izobrazbo. Ti poklici so:

Čevljarški inženir
Čevljarški tehnik
Industrijski oblikovalec.

Oglejmo si primer, kakšno znanje bo potrebno za pridobitev enega od teh poklicev.

Tehnično znanje:

- Znanje o sredstvih za delo:
- a) orodje, stroji, naprave
  - b) osnovni material
  - c) pomožni material
  - d) dokumentacija

V IZMENAH OD 21/8 do 28/8 t.l. in od 28/8 do 4/9. je v poštenskem domu Zlatorog v Umagu še nekaj prostih hišic. Prijavite se lahko do konca julija v kadrovskem oddelku.

Znanje o pogojih dela:

- a) pogoji v katerih se delo opravlja
- b) telesne dejavnosti, ki jih vključuje delo
- c) psihične in psihofizične sposobnosti, ki jih zahteva delo

Praktično znanje:

- a) osnove poklica
- b) posebnosti in prilagoditev proizvodnji

Strokovno-teoretično znanje:

- a) tehnologija materiala
- b) modeliranje
- c) tehnologija izdelave obutve
- d) strojeslovje in elektrotehnika
- e) matematika

Splošno in družbeno znanje:

- a) slovenski jezik
- b) estetska vzgoja
- c) zgodovina delavskega in socialističnega gibanja
- č) družbena ekonomska in politična ureditev SFRJ
- d) ekonomika podjetja
- e) gospodarski zemljepis
- f) zdravstvena vzgoja in tehnično varstvo
- g) telesna vzgoja

Izobraževanje za te poklice pa ni namenjeno samo mladini oziroma tistim, kateri pridejo iz osemletke in se odločijo za enega od teh poklicev. Za te poklice se lahko izobražujejo tudi odrasli, ki so že zaposleni v delovnih organizacijah. Obseg znanj in ostale zahteve poklica se tudi za že zaposlene odrasle ne menjajo. Različne so samo organizacijske oblike in učno-vzgojne metode v izobraževalnem procesu, ki so prilagojeni odraslim.

Način pridobivanja družbenega priznanja teh poklicev urejajo posebni predpisi.

Milan Filipič

USPEH

Prejšnji mesec sta razstavljala v Mariboru naša slikarja Jože in Konrad Peternelj. Kar naša slikarja jima pravimo; s posebnim poudarkom to povemo in to po pravici.

Na prošnjo mariborskega gledališča sta se mogla odzvati z 19 deli laskavemu vabilu. Škoda le, da nista imela pri roki svojih del tudi Janez Sedej in Ivan Gluhodedov. Tako bi lahko predstavili mariborskemu občinstvu četvorko umetnikov iz Žirov.

Ob otvoritvi razstave 28. maja zvečer je režiser mariborskega gledališča Ivan Potočnik dejal: "Naj izbirate motive za svoja

---

Pri malici se še vedno nekateri vrivajo med čakajoče v vrsti. "Naprašamo prisotne, naprašamo prisotne, da izberejo najbolj vnetega vrinjenca in sporočijo izbranca uredništvu. Zanj imamo pripravljeno lepo nagrado.

---

dela kjerkoli, se spoprijemata z najtežjimi slikarskimi problemi, to je problemi luči; važno je predvsem to, da je vodi o njihovega ustvarjanja ljubezen in prav ta je gonilo za vsako ustvarjanje. Imenujemo jih - vsaj strokovno - slikarji naivci, toda kje je ta naivnost, kjer je začetek in konec? Skromna slikarja prav gotovo na to ne moreta dati odgovora. Njuna govorica je govorica čopiča in ta izpoveduje. Zato obema želim od srca še mnogo plodnega ustvarjanja in upam, da se bosta našemu vabilu tudi v bodoče rada odzvala."

Kaj drugega kot zaploskali smo. Nekateri rojaki, živeči v tem mestu, so prišli čestitat razstavljavcema in se z njimi veselili uspeha. Razstava je bila odprta mesec dni, tako so obiskovalci gledališča videli tudi dela naših amaterjev umetnikov.

Z željo, da bi dela naših delovnih tovarišev še naprej krāsila razstavne salone in stanovanja občanov, jima iskreno čestitamo!

Alfonz Zajc

VLOGA MLADINSKEGA KLUBA SE ŠIRI

Vedno več mladih ljudi, pa tudi starejših žirovcev spoznava kako pomembno vlogo bo v prihodnje igral mladinski klub in njegova široka dejavnost v življenju našega kraja.

Že v parih mesecih obstoja se je pokazalo, da bo tu mogoče organizirati vrsto izobraževalno vzgojnih predavanj, kulturnih prireditev, razstav in podobno. Posebno želim opozoriti, da se je mladinski klub vključil v program razstav znanih slovenskih likovnih umetnikov, ki jih pripravlja Škofjeloški muzej. Žirovci bomo takoj v naslednjih mesecih spoznali umetniška dela, ki bodo prav gotovo vzpodbuda za nadaljnje delo naši umetnikov amaterjev in drugih talentov, ki jih ni tako malo.

Načrti pa so še večji. V bodoče nameravamo vse oblike dela v klubu usmeriti tako, da bodo mladi ljudje, ki se bodo tu zbirali, tudi aktivno oblikovali samega sebe. Ne bodo torej samo pasivni poslušalci, ampak

ustvarjalci, ki bodo zares za-res zaživel s klubom in njegovo vsebino. Prav gotovo to ne bo lahko, zakaj vse to zahteva mnogo volje, pa tudi znanja vodilnih mladincev v klubu. Če bomo dosegli, da bo mladinski klub as kulturnega življenja mladih žirovcev, faktor, ki bo pozitivno, ustvarjalno deloval na ves kraj, kotiček sprostitve mladega človeka, bomo v prvem letu obstoja dosegli ogromno.

Upam, da nam bo vse to v celoti uspelo, posebno to, ker so tudi delovne organizacije spoznale njegovo pomembnost in že mnogo prispevale, da je sedaj klub že kar solidno opremljen in urejen. Prav gotovo pa se pojavlja jo pomanjkljivosti in napake v samem delovanju, v organizaciji in vsebini. Zato so dobronamerne in konstruktivne kritike nekaterih prav gotovo potrebne in bodo pozitivno vplivale na razčiščevanje pojma mladinskega kluba in obenem njegovo popolno uveljavitev.

Najko Podobnik

PISMO MATERI - Odlomek

Zvečer moram pismo končno oddati materi in se vrniti nazaj k ostalim kurirjem, sem si rekel. Ta dan je okrog doma vse nekam potihnilo. Ko se je začelo mrāčiti, sem se spustil s kozolca in se spet previdno približal hiši. Vstopil sem, kot bi zra-stel iz tal in obstal sredi kuhinje. "Je varno?" sem hlastnil proti presenečeni materi. "Oh, otrok moj - ostal si živ!" je mati stopila proti meji, da bi me objela. "Videti je, da so

začasno odšli", je rekla plaho in si s predpasnikom obrisala solze. Brž me je obkrožilo še vseh pet mlajših bratov in me začudeno ogledovalo. Gledaliso me, kot da sem za Nemce neuničljiv, ker sem se na lepem sredi ofenzive pojavil doma. Tedaj sem plaho rekel: "Mama, pismo imam za vas". Ob tem sem začel odpirati kurirsko torbo. Vse se le poteze, čeprav na objokanem materinem obrazu, so se brž spremenile v zaskrbljujočo resnost.

"Kakšno pismo", je vprašala začudeno. "Ne vem", sem rekel ne rodno, pismo izvlekel iz torbe in ji ga dal.

"Mama, ali je ata pisal?" se je oglasil eden izmed mlajših bratov. Ni mu odgovorila, kajti v hipu jo je potlačila neka moreča slutnja.

"Od kod ga prinašaš?" je boječe vprašala mati. "Mislim, da je od divizije", sem povedal tako, kakor, da tudi mene tare negotovost.

Mati je nekaj časa pismo samo ogledovala in brala naslov, otroci pa smo stali okrog nje in jo molče opazovali. Med zgaranimi prsti je stiskala drobni ovoj papirja in ga plako gledala, kakor bi v njem čutila tragično očetovo usodo.

"Mati, odprite pismo, mogoče ni nič posebnega", sem jo vspeš budoval, da bi jo odvrnil od nepotrebnih hudih misli. Počasi in s tresočo roko je začela trgati ovojnico. Izvlekla je bel listič in počasi začela brati. Otroci smo jo pozorno gledali in molčali. Nestrpno smo čakali, kakšno novico sem ji prinesel. Namah pa je mati prebledela in boječe zaječala:

"Ata nam je padel! Pismo je stisnila na prsi, se opotekla in se naslonila name ter glasno zaječala.

"Mama, mogoče pa ni," sem jo začel tolažiti nehote, čeprav sem tudi sam čutil, da ves drhtim

in se mi šibijo noge. Toda poskusil sem ostati trdn. Mama je še bolj streslo, nato je stegnila roke proti meni, mi dala pismo in komaj slišno šepnila: "Na, tu beri! Iz divizije mi pišejo tako." Potihem in natančno sem prebral pismo in za hip obstal. "Kaj mi je storiti v tej trdi uri?" sem pomislil. Čeprav sem bil sam prizadet tako kot mati, me je držala pokonci neka sila, ki se je vcepila vame v tem neizprosнем času. Bil sem vendar partizan. "Premagaj se, tolaži druge in se bori za ostale in za samega sebe!" mi je nekaj reklo. Otroci, stisnjeni v materino krilo, stiskali k njej in jokali, vsi skupaj pa so sloneli na meni, ki sem bil prav tako šibak kot oni in še čisto mlad, nedorasel. Toda v tem trenutku sem moral postati najmočnejši v družini. Čeprav me je stiskalo v prsih in so mi solze zalivale oči, sem moral govoriti ohrabrujoče in tolažilno. Vedel sem, da bom spet moral od doma in se spet odpraviti v nove nevarnosti, ve-

---

Ste gledali film "Najdaljši dan"? Da. To je bil dober film za dobre živce. Kot star vojak sem ga tudi sam napeto gledal. Toda skoraj bi pobesnel ob tri ure dolgem in skoraj povsem glasnem komentarju naše delavke v štirinajsti vrsti levo. (Zame je bil to najdaljši večer).

Vsem takim komentatorjem priporočam, da gledajo raje primerne filme na popoldanskih predstavah. - Pej -

---

del, da je mati pri kraju s svojimi močmi, toda pomagati ji ni bilo mogoče. Sedla je na klop in roke mrtvo spustila na kolena.

"Mama, iti moram, da me ne dobi

jo tu," sem šepnil polglasno. "Pojdi in varuj se," mi je dejala natiho. Prijel sem jo za roko in ji jo stisnil v pozdrav. Mati pa sedaj ni vstala, da bi stopila z menoj do vrat kot običajno, samo za hip je odprla svoje objokane oči, nato pa se je sunkovito obrnila v zid in zajokala še močnejše. Spustil sem njeno roko in glasno dejal: "Mama, ne jokajte, saj se kmalu spet vrnem!" "Z drugim pismom", je šepnila in se vsa stresla.

Toda vojna je trda in ne priznava solza, če pa že privrejo na dan jih je treba zadušiti s silo. Moral sem stran od tod in se še ta večer vrniti k ostalim kurirjem.

Jože Peternelj

Opomba uredništva: Nekateri člani so želeli, da naše glasilo popestrimo tudi s tem, da objavimo kakšen leposloven spis. Danes smo to napravili. Pričakujemo sporočila, ali vam to ugaja ali ne.

VESTE, da je

- bila na Dan borca, 4. julija otvoritev novega mostu čez Soro, ki povezuje Selo in Jarčjo dolino?
- da je bil 13. julija Dan šoferjev, pa jim nismo nič čestitali? Čestitamo jim sedaj - vsem, poklicnim in amaterjem - in želimo srečno vožnjo!
- v čipkarski šoli v Žireh 73 učenk in od tega je 46 otrok, katerih starši so zaposleni v "Alpini".

VPRAŠANJA - PREDLOGI - ODGOVORI

Tovariš urednik!

Na tole vprašanje mi odgovorite, prosim. Kdo bo krivec nesreče, če se bo pripetila znotraj tovarniškega dvorišča pri vratarnici? Vratar spusti skozi velika vrata samo avtomobile; gorje, da bi smuknil skozi mopedist ali celo kolesar. Na levi strani vratarnice je zmeraj štirideset mopedov in vsi se drenjajo med pešci in kolesarji pri ozkih izhodih. Postojte za hip ob koncu dela in pogledajte! Čudili se boste!

Motorist

Krivca domnevane nesreče že iščemo.

Uredniku!

"endá se vse gospodinje jezimo zaradi dimnikarja. Predrage so te nestorjene usluge. Rada bi vedela sedaj, koliko pa zahteva od naše tovarne. Samo to mi povejte, tovariš urednik, pa bom potem mirna.

Gospodinja

V letu 1965 smo plačali točno 613.264 S din (tudi za obrat Gor.v)

"DELO, ŽIVLJENJE" je glasilo tovarne čevljev ALPINA ŽIRI. Ureja ga uredniški odbor: Peter Peternelj Konrad, Peternelj Jože, Buřnik Silva, Čadež Magda, Mlakar Ernest, Zajc Alfonz, odgovorni urednik Trček Majda, glavni urednik Izhaja mesečno. Naklada 900 izvodov.

Žiri, 15. julija 1966

KRIŽANKA št. 2

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
R	E	O	R	G	A	N	I	Z	A	C	I	J	A	
15														
A	M	E	R	I	K	A	N	I	Z	A	R	A	N	
16			17	18					19					
D	O	/	T		O			/	B	A	M	B	V	
21						22								
I	N	F	R	A	/				E		A	L	/	
23			24		25				26			27	28	
O	A	/	G	N	I	D	A	/	S		/	A	R	
	/	29				/		/	30		/	31		
									T			N	I	
32	33			34					35	/	36	37		
			/						/		M	A	L	
38			39		/	/	40		41			/	42	
					/	/						/		
44					45	/	46					C	/	
					/	/						/		
47					48	49						A	/	50
					/							/		
51					/	52				/	/	53		
					/					/	/			
	/	54			55	/	56			/	57			
	/				/	/				/				
58	59						60		/	61	62			
							/		/					
/	63			/	64		/	65		66				
	/			/	/		/			/				
67		/	/	68										
		/	/											

KRIŽANKA št. 2

VODORAVNO: 1. Preosnova, preureditev
15. Mehanizacija življenja, ustvarjanje ameriške kulture, 16. Prislov, nekako, okoli, skoro, 18. povabljenec, 19. les za palice, ki jih rabi jo starčki, 21. Rdeči žarki, 22. Skla dišče orožja, orožarna 23. Dva samoglasnika, 24. Sled, ki jo pusti uš, 26. Predpona, 27. Artur (skrajšano) 29. Surovina, ki se uporablja za podložke pri moški obleki, 30. Televizija, 31. Egiptovska reka, 32. Elza Jamnik Ajdovščina, 34. Izvrsten športnik, 36. Stara mati, babica po madžarsko, 38. Električni jekomer, 40. Končni rezultat, množina, 42. Časopisna agencija, 44. Eno od ruskih priimkov, ki je slično Alenki, 46. Radirka, 47. Semoziologija, 48. Čmeren človek, 50. Grška črka, 51. Trščica, troha, množ. 52. Padavina, 53. Priprava za kopanje, 54. Mesarska sekira, 56. Cankar Nace, Radgona, 57. Del ribiške opreme, 58. Letni obrok, 61. Moško ime, 63. Auto moto društvo, 64. Zajc Ivan, 65. Veznik, 66. Reka na meji Slovenije in Hrvaške, 67. Učenje, 68. Pregledna ustava posameznih glasov skladbe.

IZ UREDNIŠTVA

Za križanko št. 1 ni posredovana rešitev, ker je bila zelo lahka. Križanka št. 2 je precej težka za reševanje, ker je sestavljena večinoma iz tujk. Prosimo reševalce naše križanke, da nam sporoče, če so zadovoljni s to obliko in načinom sestavljanja vprašanj. Povejte tudi, če je križanka sposobna za na-

NAVPIČNO: 1. Zdravljenje z žarki
2. Stara Ljubljana, 3. Dva samoglasnika, 4. Tovarna televizorje
5. Velikan, trust, 6. Veznik, ki uvaja pogojne odvisnike, 7. Med, množ. 8. Trma, nepopustljivost, 9. Zidar Ida, 10. Nezgorljiva tkanina, 11. Brezbarvna opojna snov, 12. Žensko ime, 13. Sadno drevo, 14. Avbelj Nejko, Umag, 17. Trg, drugi sklon, ednine, 20. reka, ki teče na meji med Slovenijo in Hrvaško, 28. Stik, reža, špranja, 29. Priročna žepna knjižica, 33. Nerodoviten, prazen, 34. Lepopisec, 37. Detergent, belilo, 39. Kovinski tlakomer, 41. Priseljenec, vseljenec, 43. Važen oddelek v našem podjetju, 45. Velentin Čretnik, 49. Mirko Seljak 50. Mučitelj, 53. Vozni listek 55. Misel, 57. Vlom, 59. Nikalni prislov, 60. Železna cesta, 62. Znamka motorja, 65. Dva enaka samoglasnika.

gradno; če je, kdaj naj bi začeli z nagradnimi za reševanje in kakšni višini ozir. obliki naj bodo raspisane nagrade; ali pa, če je križanka sploh potrebna v našem glasilu.

V naslednji št. našega glasila bo rešitev križanke št. 2.

Uredniški odbor

REELEKCIJA

Cela naša domovina,
ve da zdaj v Žireh ALPINA,
spremembe kadrovske vrši,
ker reelekciji sledi.

Ko je prišel ugoden čas,
v Alpini smo začuli glas:
Zdaj je v veljavi zakon tak,
da položaj zamenja vsak.

Sklenilo se je, da bo prav,
če lotimo se višjih glav,
potem pa šlo je zmeraj bolj,
s to reelekcijo navzdol.

Nekoč je dnevni časopis,
objavil naš blesteč rezpis:
"Alpina išče strokovnjakov,
ne mara starih več očakov."

Sprejelo se je več prijav,
med njimi nekaj modrih glav,
katerih sveti blagoslov,
Alpini dal bo videz nov.

Z zaupanjem v prihodnost zro,
visoko dvigajo glavo,
vsi tisti, ki prišli so zdaj,
na novi višji položaj.

Nam pa, ki smo bolj pri tleh,
ne štejte za prevelik greh,
če mislili bi kdaj drugače,
ker so bolj skromne naše plače.

Ker gre življenje svojo pot,
naj usoda verje nas nezgod,
doseže Alpina naj procvit,
kar bo vsem nam v največji prid.

Pa naj jo vodi strokovnjak,
ali izkušeni očak,
vsakomur vsak bo hvalo pel
če bo pri delu uspeh imel.

Prežeti z mero sladkih nad,
menjavamo naš aparat,
za zdaj pa še nihče ne ve,
če nade bodo izpolnjene.

Tone Zakelj

Malo za šalo ...

Žirovski škorenj in
planiški čevelj iz Kranja sta
se napotila proti Ljubljani.
Srečala sta se na križišču ces
pred znakom STOP. Tam se ustav
ta in planiški čevelj nagovarj
žirovski škorenj, kam potuje.
Škorenj mu ne da nič odgovora:
Zakaj ga ne da ?